

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ
ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ЕТНОЛОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

для здобувачів *першого (бакалаврського) рівня* вищої освіти
зі спеціальності *034 Культурологія*

Освітньо-професійна програма
Фундаментальна та прикладна культурологія

Харків, ХДАК, 2022

УДК 378.091.33-027.22:069:39] (076)
Ф 94

Друкується за рішенням ради факультету культурології
(протокол № 5 від 24 грудня 2021 р.)

Рекомендовано кафедрою культурології
(протокол № 8 від 20 грудня 2021 р.)

Рецензенти:

А. Л. Щербань — доктор культурології, завідувач кафедри історії, музеєзнавства та пам'яткознавства Харківської державної академії культури

В. А. Редіна — кандидат педагогічних наук, доцент, директорка комунального закладу «Харківська обласна станція юних туристів» Харківської обласної ради

Розробники:

Кравченко О. В., докт. культурології, проф.;

Тишевська Л. Г., ст. викл.;

Босенко Т. В., канд. пед. наук, доц.;

Попова П. О., викл.

Програма навчальної етнологічної практики для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, освітньо-професійної програми «Фундаментальна та прикладна культурологія», спеціальності 034 Культурологія, галузі знань 03 Гуманітарні науки / Харків. держ. акад. культури; розр. : О. В. Кравченко та ін. — Харків : ХДАК, 2022. — 18 с.

УДК 378.091.33-027.22:069:39] (076)

1. ВСТУП

Програма навчальної етнологічної практики розроблена у відповідності з державними та внутрівузівськими нормативно-правовими документами: Закону України «Про вищу освіту», «Положення про організацію практик студентів Харківської державної академії культури», «Положення про організацію освітнього процесу у Харківській державній академії культури».

Навчальна етнологічна практика передбачена навчальним планом спеціальності *034 Культурологія* у четвертому семестрі для практичного ознайомлення здобувачів вищої освіти з функціонуванням традиційної культури українців у системі сучасного етнокультурного простору та у контексті новітніх соціокультурних трансформацій.

Практика проводиться тривалістю 3 тижні в літній період і передбачає включення студентів-практикантів у діяльність реального етнокультурного осередку – Національного музею-заповідника українського гончарства в Опішному Полтавської обл.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Найменування показників	Галузь знань, Освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 4,5	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	Обов'язкова професійна /практична компонента <i>ОПК 1.2.36</i>
Індивідуальне науково-дослідне завдання: <i>Не передбачене</i>	Спеціальність 034 Культурологія	Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 135		<i>другий</i>
		Семестр
		четвертий
Тижневих годин для денної форми навчання: 45 Із них: Робочих годин – 36 самостійної роботи студента – 9	Освітньо-професійний рівень: Перший (бакалаврський)	Загальна кількість робочих годин
		108
		Самостійної роботи
		27
		Вид контролю:
		<i>диференційований залік</i>

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Метою практики є набуття загальних і фахових компетентностей, передбачених освітньо-професійною програмою «Фундаментальна та прикладна культурологія», через ознайомлення з найвизначнішими діючими етнокультурними осередками України, музейними установами етнографічного та краєзнавчого профілю, дослідження й аналіз культурно-історичної спадщини, її місця у сучасній культурі України та інтеграції національних здобутків у світову культурну спадщину.

Основними завданнями етнологічної практики є:

- закріплення теоретичних знань, набутих під час вивчення навчальних дисциплін: «Етнокультурологія», «Народна художня культура», «Соціальна та культурна антропологія», «Основи музеєзнавства та пам'яткознавства», «Культура повсякденності»;
- засвоєння основних понять та структурних компонентів у системі історико-етнографічного районування України;
- визначення етнокультурної своєрідності окремих історико-етнографічних регіонів;
- знайомство з історико-культурною топографією регіону; особливостями культурного розвитку краю (області, місцевості) у контексті світового історичного процесу,
- ознайомлення з регіональними історико-культурними комплексами традиційної культури та побуту українців;
- засвоєння особливостей організації системи масштабних культурних заходів міжнародного визначення на базі Національного музею-заповідника українського гончарства;
- набуття практичного досвіду розробки аналітичних матеріалів, культурно-мистецьких проєктів щодо збереження та популяризації культурної спадщини;
- знайомство з творчістю народних майстрів с. Опішного;
- участь у заходах Міжнародного керамологічного симпозіуму;
- набуття практичного досвіду роботи з археологічними, етнографічними, фольклорними, історичними джерелами та літературою.

3. ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті проходження навчальної етнологічної практики здобувач повинен набути **відповідних компетентностей**, передбачених освітньо-професійною програмою спеціальності, та проявляти **визначені програмні результати навчання**:

Загальні компетентності:

- ЗК 5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності);
- ЗК 6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності
- ЗК 7. Здатність працювати автономно;
- ЗК 8. Здатність працювати в команді;
- ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетентності:

- ФК 3. Здатність критично аналізувати культурні явища та процеси з використанням загальнонаукових та спеціальних наукових методів;
- ФК 4. Здатність розуміти та інтерпретувати джерела культури (писемні, речові, візуальні) з урахуванням різних контекстів (історичного, соціального, антропологічного, політичного, релігійного, екологічного тощо);
- ФК 8. Здатність створювати аналітичні звіти, розробляти рекомендації та генерувати проекти (культурно-мистецькі, художні та дозвілєві) щодо об'єктів професійної діяльності, використовуючи актуальну нормативну основу;
- ФК 9. Здатність оцінювати матеріальну та духовну цінність об'єкта культурної спадщини різних історичних періодів та географічних ареалів;
- ФК 10. Здатність популяризувати знання про культуру та поширювати інформацію культурологічного змісту, використовуючи сучасні інформаційні, комунікативні засоби та візуальні технології;

- ФК 12. Здатність дотримувати стандартів професійної етики та міжкультурної комунікації.

Результати навчання:

- ПРН 5. Збирати, упорядковувати та аналізувати інформацію щодо культурних явищ, подій та історико-культурних процесів;
- ПРН 6. Виявляти, перевіряти та узагальнювати інформацію щодо різноманітних контекстів культурної практики, визначати ступінь їх актуальності із застосуванням релевантних джерел, інформаційних, комунікативних засобів та візуальних технологій;
- ПРН 8. Інтерпретувати культурні джерела (речові, друковані, візуальні, художні) з використанням спеціальної літератури та визначених методик, аргументовано викладати умовиводи щодо їх змісту;
- ПРН 10. Розпізнавати та класифікувати різні типи культурних продуктів, визначати їх якісні характеристики на основі комплексного аналізу;
- ПРН 11. Здійснювати експертну оцінку культурних об'єктів за заданими критеріями та надавати рекомендації щодо їх соціальної актуалізації;
- ПРН 12. Обґрунтовувати, розробляти та реалізовувати культурні події та проекти з дотриманням законодавства та у відповідності до визначених мети та завдань;
- ПРН 14. Вести публічну дискусію та підтримувати діалог з питань української культури з фахівцями та нефаківцями.

4. БАЗИ ПРАКТИКИ

Постійною базою практики впродовж останніх двох десятиліть є **Національний музей-заповідник українського гончарства в Опішному Полтавській області**. Музей-заповідник, як і саме селище Опішне на Полтавщині, є унікальним центром не лише мистецтва кераміки, а й неповторним живим осередком української традиційної культури, яка в умовах сьогодення набуває сучасного яскравого визначення і впевнено інтегрується у світову культурну спадщину. У складі масштабного осередку функціонують як єдиний комплекс:

Музей-заповідник українського гончарства (основна експозиція) з виставковими залами і багатотисячною колекцією керамічних виробів;

Підрозділи музею:

- Музей мистецької родини Кричевських,
- Меморіальний музей-садиба родини Пошивайлів,
- Меморіальний музей-садиба Олександрі Селюченко,
- Меморіальний музей-садиба Леоніда Смержа;
- Національний архів українського гончарства;
- Видавництво «Українське народознавство»;
- Гончарська Книгозбірня України;
- Аудіовізуальна студія «Відродження»;
- Стіна Гончарської Слави України;
- Інститут керамології – відділення Інституту народознавства НАН України.

У селищі діє унікальний освітній заклад Опішнянський державний художній ліцей ім. Василя Кричевського, де учні, поряд із загальною, отримують глибоку художню освіту. Ліцей є одним із провідних в Україні закладів, що здійснює значну організаційно-мистецьку діяльність: Міжнародні молодіжні гончарські фестивалі, мистецькі конкурси, виставки, активно займається видавничою діяльністю.

Організаційно практика поділяється на дві частини:

ПЕРША ЧАСТИНА – теоретико-методична – 10 днів: робота з літературою, онлайн-джерелами.

- **Підготовка навчальних письмових робіт:**
  - «Історико-етнографічне районування України»;
  - «Етнокультурна своєрідність Полтавщини як історико-етнографічної області»;
  - «Опішне – історико-культурна розвідка».

- **Підготовка до написання творчої роботи – есе – за матеріалами виїзної частини практики.**

ДРУГА ЧАСТИНА – виїзна – 9 днів: перебування у Національному музею-заповіднику українського гончарства.

План-графік виїзної частини етнологічної практики формується до виїзду. З прибуттям на місце практики заходи плану узгоджуються з керівництвом музею-заповідника. Місця стаціонарного перебування (ночівлі) за місцем проходження практики визначаються завчасно з обов'язковим дотриманням санітарно-гігієнічних норм та техніки безпеки.

Найбільш доцільним часом проведення практики є червень місяця. Виїзна частина практики має відбуватись в останню декаду місяця, оскільки саме на цей час припадає проведення в Опішному цілої низки масштабних міжнародних культурно-мистецьких заходів.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН – ГРАФІК

Виїзної частини етнологічної практики
(дати та черговість заходів є орієнтовними,
коригуються за узгодженням з базою практики)

Дата	Практичні заходи
19 червня 2022 р. (неділя)	9.00 – 13.00 – Заїзд на базу практики та розселення. Налагодження побуту та знайомство з місцем перебування. 15.00 – Знайомство з археологічними об'єктами Опішного та з покладами місцевої глини.
20 червня 2022 р. (понеділок)	9.00 – 12.00 – Екскурсія до Національного музею-заповідника українського гончарства в Опішному Знайомство з фондами музею-заповідника Перегляд фільмів, створених кіностудією музею-заповідника Майстер-клас з гончарування майстрині Ніни Дубинки Майстер-клас з мальовки художниці Ірини Мирко Знайомство з роботою учасників Міжнародного керамологічного симпозіуму 14.00 – 16.00 – Робота в гончарській книгозбірні України. 16.00 – 16.45 – Знайомство з діяльністю Е-літньої АКАДЕМІЇ ГОНЧАРСТВА 18.00 – Самостійна робота з підготовки есе та відпочинок.

21 червня 2022 р. (вівторок)	9.00 – 10.30 – Експерсія до Меморіального музею-садиби гончарівни Олександри Селюченко. Перегляд фільмів про життєвий та творчий шлях майстрині. 11.00 – 12.30 – Експерсія до музею-садиби гончарської родини Пошивайлів Перегляд кінофільмів про життєвий та творчий шлях родини Пошивайлів 14.30 – 16.00 – Експерсія до Музею мистецької родини Кричевських 17.00 – Самостійна робота з підготовки есе та відпочинок.
22 червня 2022 р (середа)	9.00 – 10.30 – Знайомство з діяльністю Відділення керамології Інституту народознавства НАН України 10.30 – 12.00 – Знайомство з роботою видавництва «Українське народознавство» 14.30 – 16.00 – Творча зустріч з Заслуженим майстром народної творчості України Григорієм Гринем (вишивка, килимарство) 17.00 – Самостійна робота з підготовки есе та відпочинок.
23 червня 2021 р. (четвер)	9.00 – 16.00 – Експерсія до м. Полтави знайомство з містом та історико-культурними пам'ятками відвідування Полтавського краєзнавчого музею ім. Василя Кричевського відвідування музею історії Полтавської битви. 17.00 – Самостійна робота з підготовки есе та відпочинок
24 червня 2022 р. (п'ятниця)	8.30 – 14.00 – Експерсія до смт. Диканьки. Ознайомлення з історико-культурними об'єктами: Історико-краєзнавчий музей ім. Д. М. Гармаша Картинна галерея ім. М. К. Башкирцевої; Свято-Троїцький та Миколаївський храми; Тріумфальна арка. 14.30 – 16.00 – Участь у церемонії офіційного відкриття і відвідування виставок кераміки та фотовиставок у мистецькій галереї Центру розвитку духовної культури. 17.00 – Самостійна робота з підготовки есе та відпочинок.
25 червня 2022 р. (субота)	9.00 – Участь у Національному фестивалі гончарства Відвідування етнотрмарку; Участь у майстер-класах провідних гончарів, майстрів народної творчості та ковалів – учасників ковальського фестивалю ВакулаФЕСТ-XXI; Відвідування персональних виставок художників-керамистів; Знайомство з етноколекціями; Етнопрезентація «Рушник мати вишивала, долю дарувала...» Етнофлешмоб «Купальські забави» Етнодискотека «Дам лиха закаблукам»

26 червня 2022 р. (неділя)	9.00 – 12.00 – Відвідування Меморіального музею-садиби філософа і колекціонера опішнянської кераміки Леоніда Смержа (село Міські Млини) 14.00 – 15.30 – Знайомство з діяльністю та художньо-етнографічним музеєм Державної спеціалізованої художньої школи-інтернату I-III ступенів «Колегіум мистецтв у Опішному ім. В. Кричевського» 16.00 – Робота над звітними матеріалами практики 18.00 – Попереднє підведення підсумків етнологічної практики
27 червня 2022 р. (понеділок)	Від'їзд до м. Харкова

5. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ ОСВІТЬНОГО ПРОЦЕСУ ПІД ЧАС ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Керівник практики від кафедри:

Завчасно здійснює організаційну та змістовну підготовку практики:

- оформлення документації для транспортного забезпечення від'їзду до бази практики та повернення після проходження практики,
- попередню розробку плану-графіка виїзної частини етнологічної практики для подальшого узгодження з керівництвом музею-заповідника;
- домовленості про проживання за місцем проходження практики, забезпечення належних умов побуту.

Здійснює забезпечення реалізації та повного виконання програми практики:

- проведення інформаційних зборів щодо організації практики, у тому числі з обов'язковим інструктуванням про дотримання правил техніки безпеки та охорони праці;
- ознайомлення здобувачів з програмою практики, надання консультацій та методичної допомоги під час виконання завдань практики;
- інформування здобувачів освіти про порядок підготовки звітних матеріалів та організацію звітності;
- контроль за виконанням учасниками освітнього процесу під час проходження практики правил внутрішнього розпорядку, графіка проведення практичних заходів, дотримання правил техніки безпеки.

Здійснює підведення підсумків практики:

- оцінювання роботи здобувача освіти;

- проведення контрольної форми (диференційованого заліку);
- складання звіту та надання його на кафедрі і в деканат.

Здобувачі вищої освіти мають:

- своєчасно включитися в процес підготовки та проведення практики,
- засвоїти і суворо дотримувати правил внутрішнього розпорядку, охорони праці, техніки безпеки, виробничої та побутової санітарії,
- виконати всі завдання програми практики,
- з дотриманням усіх вимог виконати належне оформлення звітних матеріалів практики і своєчасно скласти залік.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОХОДЖЕННЯ ЕТНОЛОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Оцінювання проходження практики здійснюється за 100-бальною рейтинговою шкалою. За сукупністю виконання усіх видів робіт, передбачених програмою практики, з обов'язковим врахуванням дотримання правил поведінки, безпеки, академічної доброчесності бали можуть бути розподілені таким чином:

Шкала орієнтовного нарахування балів за основні форми навчальної діяльності:

Щоденник-звіт проходження етнологічної практики	до 20 балів
Підготовка творчої роботи – есе	до 20 балів
Підготовка навчальних письмових робіт (три роботи)	до 5 балів за одну роботу
Дотримання правил поведінки, безпеки, доброчесності	до 15 балів
Якість оформлення звітних матеріалів практики	до 10 балів
Підсумковий контроль (дифер. залік)	до 20 балів

7. РЕКОМЕНДАЦІЇ ТА ВИМОГИ ДО ЗВІТНИХ МАТЕРІАЛІВ ПРАКТИКИ

Основними звітними матеріалами етнологічної практики є:

- **щоденник-звіт** етнологічної практики;
- **творча робота — есе** за матеріалами виїзної частини практики;
- **навчальні письмові роботи:** «Історико-етнографічне районування України», «Етнокультурна своєрідність Полтавщини як історико-етнографічного регіону», «Опішне — історико-культурна розвідка».

Щоденник-звіт з етнологічної практики має вестися у формі щоденних записів з фіксуванням видів робіт і змістовного наповнення у відповідності до програми практики.

У залежності від змістовного наповнення, один день практики може мати вигляд фіксованого виду роботи, що виконувалась. Наприклад, підготовка навчальної письмової роботи у щоденнику фіксується як факт виконання, а сама робота є звітним матеріалом.

Фіксування у щоденнику днів, насичених подіями, виконанням різних видів практичної роботи під час виїзної частини практики, потребують розгорнутого змістовного викладення з аналізом виконаних робіт, власним баченням проблем і можливих шляхів їх вирішення. У такому випадку один день практики може бути відображений у щоденнику на 3–5 сторінках друкованого тексту.

Творча робота — есе. Есе — невеликий за розміром прозовий твір, що має виражати власні міркування, враження з конкретного приводу. Есе не претендує на вичерпне трактування предмета чи явища. Метою роботи над есе є формування практичних навичок самостійного творчого мислення, чіткого формулювання власної думки, правильного використання основних понять.

Кожна думка, викладена автором, має бути аргументованою. Аргументом може виступати конкретне життєве явище, подія, наукові докази тощо.

Але при цьому не слід забувати про стилістику викладення думки, адже для есе характерні художність, експресивність, образність, вживання порівнянь.

Як і будь-яка письмова робота, есе складається зі вступу, основної частини, висновку. У вступі ставиться проблема, основна частина націлена на вирішення проблеми, у висновку резюмується думка автора. Необхідним є послідовність, логічність викладення, саме так можна досягти цілісності роботи. Орієнтовний обсяг есе — 2–3 сторінки друкованого тексту.

Навчальні письмові роботи виконуються під час першої частини етнологічної практики і мають слугувати закріпленню основних понять та структурних компонентів у системі історико-етнографічного районування України та вмінню визначати етнокультурні своєрідності окремих регіонів.

Роботи виконуються самостійно, під керівництвом викладача — керівника практики і мають бути виконані до виїзду на базу практики.

Письмові роботи виконуються у формі **реферату-конспекту**, що визначає особливості викладення навчального матеріалу. Реферат-конспект має містити фактичну інформацію в узагальненому вигляді з викладенням різних підходів до дослідження проблеми і результати цих досліджень.

За необхідності викладення теоретичних положень може супроводжуватись ілюстративними матеріалами. Орієнтовний обсяг однієї письмової роботи 8–10 сторінок друкованого тексту.

Орієнтовний сумарний обсяг **звітних матеріалів** має становити 50–60 сторінок друкованого тексту (кегель 14, шрифт Times New Roman, інтервал 1,5).

Посилання на використані ресурси обов'язкові. Звітні матеріали мають бути виконані цілком самостійно. Вони мають показати вміння студента на основі використання певних джерел та набутого практичного досвіду викласти послідовно і повно навчальний матеріал.

Не допускається механічне переписування тексту навчальних посібників, підручників, матеріалів з інших джерел, вимагається творче, самостійне висвітлення питань. Позитивно сприймається аналітичний підхід до висвітлення змістовного наповнення, зауваження, пропозиції щодо організації та змісту етнологічної практики.

Оформлення титульної сторінки здійснюється за вимогами вищої школи (зразок додається)

За бажанням студента до звітних матеріалів можуть додаватися ілюстративні матеріали, таблиці, графіки тощо.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Література

1. Етнологія // Літературознавча енциклопедія : у 2 т. / авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. — Київ : ВЦ «Академія», 2007. — Т. 1 : А — Л. — С. 356.
2. Етнос і соціум. — К., 1993.
3. Життя етносу: соціокультурні нариси: Навчальний посібник. — К., 1997.
4. Капелюшний В. Етнологія // Спеціальні історичні дисципліни. Довідник: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Редкол.: В. А. Смолій (гол. ред.); І. Н. Войцехівська (кер. авт. кол.), В. В. Томазов, М. Ф. Дмитрієнко та ін. — К.: Либідь, 2008. — С. 255–264. — ISBN 978-966-06-0538-1.
5. Кафарський В. І., Савчук Б. П. Етнологія: Навчальний посібник. — К., 2008.
6. Лозко Г. Українська етнологія. — К., 2005.
7. Матеріали до української етнології. Т. 18 / Етногр. коміс. Наук. т-ва ім. Шевченка у Львові. — У Львові : Накладом Наук. т-ва ім. Шевченка, 1909. — 284 с.
8. Пономарьов А. В. Українська етнографія на порозі нового етапу розвитку. — К., 1990.
9. Пошивайло Олесь. Етнографія українського гончарства: Лівобережна Україна. — К.: Молодь, 1993. — 410 с.
10. Українська етнологія : навч. посіб. / Б. Савчук. — Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2004. — 559 с. — ISBN 966-688-073-4.

Інформаційні ресурси Internet

Електронні бібліотеки та підручники

- EXLIBRIS :: українська електронна бібліотека — <http://exlibris.org.ua/> <http://www.ukrexlibris.com/>
- Дніпропетровська обласна універсальна наукова бібліотека — www.libr.dp.ua/
- Ізборник <http://litopys.org.ua/> <http://litopys.kiev.ua/>
- Ізборник Матеріали з історії України IX–XVIII ст. — <http://litopys.org.ua/links/inistor.htm>
- Ім'я Івана Мазепи — <http://www.mazepa.name/>
- Інститут історії НАН України — <http://history.org.ua/>
- Козацтво XV–XXI ст. Документи, карти, ілюстрації, сувеніри — www.cossackdom.com/indexu.html
- Нариси історії України — <http://history.franko.lviv.ua/>
- Національна бібліотека України ім. В. Вернадського — <http://nbuv.gov.ua/>
- Сайт бібліотеки Харківської державної академії культури — <http://lib-hdak.in.ua>
- Сайт Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка — <http://korolenko.kharkov.com>

Електронні словники та енциклопедії

Вікіпедія – <http://uk.wikipedia.org>

Енциклопедія історії України – <http://history.org.ua/?encyclor>

Енциклопедія українського козацтва – <http://zsu.zp.ua/euk/>

Музейні та інші культурологічні ресурси

Брама – історія України – <http://brama.com/ukraine/history/index.html>

Дніпропетровський національний історичний музей ім. Д. І. Яворницького –
<http://www.museum.dp.ua>

Електронна хрестоматія <http://historydocs.narod.ru/ukr.htm>

Історія України <http://uahistory.narod.ru/>

Музейний простір України – <http://prostir.museum/>

Україна Інкогніта – ukrainainkognita.org.ua/

Українська геральдика <http://heraldry.com.ua>

Українська історія <http://www.ua-history.narod.ru/>

Зразок загальної титульної сторінки

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ**

**Факультет культурології
Кафедра культурології**

**ЗВІТНІ МАТЕРІАЛИ
З ЕТНОЛОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ**

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Освітньо-професійна програма

Фундаментальна та прикладна культурологія
галузь знань **03 Гуманітарні науки**
спеціальність **034 Культурологія**
4 навчальний семестр

Термін проходження практики

« ____ » _____ - « ____ » _____ 2022 р.

Здобувач: _____

Керівник практики: _____

Матеріали надані на кафедру

« ____ » _____ 2022 р. _____

Національна шкала _____

Кількість балів: ____ Оцінка: ECTS ____

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет культурології

**ЩОДЕННИК-ЗВІТ
ЕТНОЛОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ**

Здобувач вищої освіти _____

Кафедра _____ *культурології* _____

Спеціальність _____ *034 _Культурологія_* _____

Освітньо-професійна програма

Фундаментальна та прикладна культурологія _____

Освітній рівень *перший (бакалаврський)* _____

Курс *другий* група *9*

Навчальне видання

ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ЕТНОЛОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

зі спеціальності 034 Культурологія

Розробники:

О. В. Кравченко, докт. культурології, проф.;

Л. Г. Тишевська, ст. викл.;

Т. В. Босенко, канд. пед. наук, доц.;

П. О. Попова, викл.

Під науковою редакцією *О. В. Кравченка*

Редактори:

А. Троян

Г. Положій

Комп'ютерна верстка:

І. Колесник

План 2022 р.

Підписано до друку 23.02.2022 р. Формат 60x84/16.

Гарнітура «Times». Папір для мн. ап. Друк ризограф.

Ум. друк. арк. 1,04. Обл.-вид. арк. 1,1. Тираж 100 Зам. №

Видавець ХДАК. Бурсацький узвіз, 4.

тел. (057) 731-27-83. e-mail: rvv2000k@ukr.net.

Свідоцтво про держреєстрацію ДК №3274 від 04.09.2008 р.